

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-01401/2015-ERU
Č. j. 01401-9/2015-ERU

V Ostravě dne 14. dubna 2015

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-01401/2015-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 16. února 2015 z moci úřední podle ustanovení § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **Svoboda a spol., spol. s r.o.**, se sídlem Syllabova 1263/60, 703 00 Ostrava – Vítkovice, IČ: 190 10 982, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **Svoboda a spol., spol. s r.o.**, se sídlem Syllabova 1263/60, 703 00 Ostrava – Vítkovice, IČ: 190 10 982 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona jako držitel licence na obchod s plynem č. 240404465 nebyl v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015 registrovaným účastníkem trhu **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05115.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05115.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 16. února 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) s účastníkem řízení správní řízení z moci úřední ve smyslu ustanovení § 46 správního řádu ve věci podezření z možného spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015, tedy dne předcházejícího zahájení správního řízení, jako držitel licence na obchod s plynem č. 240404465 nebyl registrovaným účastníkem trhu u operátora trhu, což je v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

II. Popis skutkového stavu a průběh správního řízení

Správní řízení bylo zahájeno na základě vlastních zjištění Úřadu, kdy bylo zjištěno, že dne 19. ledna 2005 nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla účastníku řízení udělena licence na obchod s plynem č. 240404465. Dle seznamu registrovaných účastníků trhu s plynem vedeného společností OTE, a.s. (dále též jen „OTE“) - držitele licence na činnosti operátora trhu - nebyl účastník řízení v době zahájení správního řízení registrovaným účastníkem trhu.

Dne 19. února 2015 požádal správní orgán OTE o poskytnutí informace, zda účastník řízení byl v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015 registrovaným účastníkem trhu s plynem ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona, v opačném případě, zda již probíhá proces registrace.

Dne 26. února 2015 obdržel Úřad sdělení OTE, že účastník řízení není registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona a § 2 odst. 1 písm. q) vyhlášky č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s plynem“), a v současné době neprobíhá ani proces registrace.

Dne 2. března 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění č. j. 01408-5/2015-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci.

Dne 18. března 2015 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení, v rámci kterého účastník řízení uvedl, že společnost Svoboda a spol., spol. s r.o. byla v roce 2003 koupena společností MORAVSKOSLEZSKÉ DRÁTOVNY, a.s., včetně budov, nadzemního plynovodu v areálu Svoboda, podzemního středotlakého plynovodu mimo areál účastníka řízení a také licenci na distribuci a obchod se zemním plynem. Středotlaký plynovod, který je mimo areál účastníka řízení, je dlouhodobě bezplatně pronajat společnosti RWE GAS NET. Účastník řízení nikdy neměl a nemá ambice podnikat v energetickém odvětví. V současné době účastník řízení sám nakupuje zemní plyn od jiné společnosti a má jediné odběrné místo. Podstatnou část spotřeby zemního plynu (cca 90 %) spotřebuje účastník řízení a jeho matka (MSD Ostrava – technologický i otopářský odběr). V rámci svého areálu účastník řízení přeprodává pouze část zemního plynu. Z těchto důvodů se účastník řízení rozhodl požádat o zrušení licence na obchod se zemním plynem a také na distribuci plynu. Tyto žádosti byly

podány dne 18. března 2015. Po zrušení těchto licencí bude účastník řízení stávajícím odběratelům přefakturovat zemní plyn dle došlé faktury od dodavatele účastníka řízení.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 61 odst. 2 energetického zákona.

Podle ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona je obchodník s plynem povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s plynem u operátora trhu; zaregistrováním se obchodník s plynem stává registrovaným účastníkem trhu. Uvedené ustanovení je nutno vykládat extenzivně tak, že držitel licence je povinen nejen se zaregistrovat do 30 dnů od udělení licence, ale rovněž být registrovaným účastníkem trhu s plynem po celou dobu, kdy mu je licence na obchod s plynem udělena.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. q) vyhlášky o pravidlech trhu s plynem se registrovaným účastníkem trhu s plynem rozumí účastník trhu s plynem, kterému operátor trhu na základě registrace umožňuje přístup do svého informačního systému.

Podle ustanovení § 4 odst. 3 písm. c) energetického zákona je pro celé území České republiky vydávána jako výlučná licence na činnosti operátora trhu. Výlučným držitelem této licence je společnost OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8, IČ: 264 63 318.

Zaregistrování se na OTE v sekci plynárenství s přístupem do informačního systému je pak možné na základě uzavření smlouvy o přístupu do CS OTE, smlouvy o předávání údajů či smlouvy o zúčtování odchylek, což vyplývá zejména z obchodních podmínek OTE, a.s., pro plynárenství dostupných mimo jiné na webových stránkách OTE. Povinnost uzavřít jednu z uvedených smluv s OTE sice není zákonem ani jiným právním předpisem výslovně stanovena, avšak jiným způsobem v praxi nelze naplnit dikci ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 240404465 s datem zahájení licencované činnosti dne 19. ledna 2005. Povinnost registrovat se u operátora trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona však vznikla držitelům licence na obchod s plynem až přijetím novely energetického zákona č. 158/2009 Sb., která nabyla účinnosti dne 4. července 2009. Vzhledem ke skutečnosti, že tato novela neobsahovala žádná přechodná ustanovení, považuje správní orgán za rozhodný den pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu den 4. července 2009. Dne 4. srpna 2009 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s plynem.

V součinnosti s OTE správní orgán zjistil a má za prokázané, že účastník řízení nebyl registrovaným účastníkem trhu s plynem u operátora trhu v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015, přestože v tomto období byl držitelem licence na obchod s plynem a měl tedy povinnost registrovat se u operátora trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona. Účastník řízení ostatně tuto skutečnost ve správním řízení nijak nerozporoval.

Správní orgán dále zjistil, že rozhodnutím č. j. 02763-4/2015-ERU ze dne 23. března 2015, které nabylo právní moci dne 11. dubna 2015, byla účastníku řízení zrušena licence na obchod s plynem č. 240404465.

Správní orgán má vzhledem k výše uvedenému za to, že byla naplněna formální stránka správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007-135, však vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty.

V daném případě bylo zjištěno, že účastník řízení nesplnil povinnost uloženou mu ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona ve lhůtě 30 dní ode dne udělení licence (účinnosti zákona) a nebyl v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015 registrovaným účastníkem trhu s plynem. Účastník řízení tedy například ve výše uvedeném období po získání nových zákazníků nemusel plnit zákonné povinnosti registrovaných účastníků trhu s plynem významné pro činnost operátora trhu.

Je nutné rovněž podotknout, že v rámci preventivního postupu Úřadu vůči obchodníkům s plynem neplnícím povinnost uloženou jim ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona byl dne 20. října 2014 Úřadem vydán příkaz č. j. 09644-3/2014-ERU, kterým bylo účastníku řízení uloženo ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě spočívající v povinnosti podat ve lhůtě 7 dní od právní moci uvedeného příkazu žádost o uzavření smlouvy a registraci v informačním systému OTE ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona. Příkaz nabyl právní moci dne 4. listopadu 2014. Účastník řízení tedy ani v dodatečně stanovené Úřadem svou povinnost nesplnil, kdy by se takto bezpochyby vyhnul uložení sankce, resp. zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu.

Na základě výše uvedeného má správní orgán za to, že jednání účastníka řízení v období od 4. srpna 2009 do 15. února 2015 naplnilo též znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastníku řízení bylo uloženo příkazem č. j. 09644-3/2014-ERU, který nabyl právní moci dne 4. listopadu 2014, požádat o registraci u OTE, a to do 7 dní od nabytí právní moci příkazu, tuto povinnost účastník řízení nesplnil. Účastník řízení tak nebyl registrovaným účastníkem trhu s plynem ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona více než 5 let. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které se odrazily v činnosti OTE jako operátora trhu, který tak nemohl vůči účastníku řízení, resp. v rámci trhu s plynem, řádně vykonávat svá práva a povinnosti.

Ke skutečnosti, že účastníku řízení byla k jeho žádosti zrušena licence na obchod s plynem č. 240404465, přihlédl správní orgán jako k polehčující okolnosti, neboť tato skutečnost podpořila tvrzení účastníka řízení, že nemá v úmyslu obchodovat na území České republiky s plynem.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše

pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly